

LÀ:SENYERA:FEDERÀL

PORTA-VÈU DE LA JOVENTUT REPUBLICANA FEDERAL

Any II

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
August, 14, baixos

No responem dels articles firmats.

Tarragona 20 Desembre de 1908

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya y Nacions ibèriques,
trimestre 1'50 ptas.
Extranger 2'00 »

Nom. 164

Notes setmanals

A l'entorn de la derrota

«La alegria de la derrota de los solidarios irradió por todas partes en Madrid.

El Palacio de Oriente no podía ser excepción en este movimiento de júbilo nacional, y allí se oyeron frases con las que podíamos contestar al artículo de «La Epoca».

No queremos recoger las, porque preferimos emplear en esta lucha nuestras propias armas.

(D. «El Imparcial» del dia 15)

Pera què copiar més? En aquest retall poden incloure totes les manifestacions d'alegria que la premsa madrilenya, sense distinció de cap classe, ha demostrat per la reliscada de la Solidaritat catalana y glosar també l'entusiasme dels prohoms de la monarquia per haver sortit diputats per Barcelona en Lerroux, en Giner de los Ríos y en Sol y Ortega, la trinitat que fa chor als críts patriòtics fills dels qui estan empenyats en ofegar la veu de la nostra Catalunya que clama llibertat, que vol llibertat, que tindrà llibertat!

Hem de callar davant l'actitud de l'enemic? No, no y no. Federais y solidaris fins al moll eram avans del diumenge y federais y solidaris som, avui mes que ahir, demà més encara que ahir y que avui.

Si dintre la Solidaritat hi ha qui no hi deu haver de figurar, que se'l tregui, caigui qui caigui. El poble català diposità tota la seva confiança, honradament, llealment, als diputats y senadors solidaris, y just es qu'els nostres representants sàpiguen y vulguin portar la veu de Catalunya allà ont sia precís.

Ben lluny de matar la Solidaritat la dolorosa desfeta del diumenge, ha fet arrelar mes y mes en tots els cors catalans, la convicció de que es imprescindible l'acoblamet de tots quants lluitén per la salvació de la nostra terra y que no hem de defallir ni un sol moment.

Barcelona no representa tot Catalunya. Darrera ls tres candidats lerrouxistes hi ha solzament trenta mil homes a Catalunya y darrera ls diputats solidaris hi ha: a Barcelona trenta vuit mil homes y per tot Catalunya mes de tres milions y mitj de ciutadans, disposats ara y sempre a treballar per la reivindicació de la nostra terra, esperant confiadament en la victoria definitiva.

La qüestió dels consums EL MITING DEL DIUMENGE

Desde molt avans de començar l'acte un immens públic omplenava per complert el local, figurant la majoria d'obrers, propietaris, industrials y comerciants de Tarragona. El Governador i pobre home! concentrà la guardia civil y numerosos agents de policia impiden l'entrada a tothom qui portés bastó. ¡Quin desconexió tan gran del caràcter de nostre poble!

A les onze en punt, començà el miting, presidit pel Sr. Pallarés, assistint com a delegat governatiu l'Inspector de Reus, Sr. Ciurana.

El Sr. Pallarés, dona les gracies a la concorrença y explica que reunides a la Diputació provincial, representacions de les forces vives de la ciutat, va acceptar-se per unanimitat la proposició de nomenar-se una Comissió que estudies els mèdis de recaudar el cupo de consums, prescindint del sistema de portes. Se va acudir al comers y aquest va contestar patriòticament. N'obstant la Comissió necessitava mes diners y va acudir als veïns pera que fessin un esforç y també els veïns van contestar patriòticament.

La Comissió vos ha convocat pera donar-vos compte de sos treballs, tenint la seguretat que mereixeran vostra aprovació.

En Pere Lloret

Ens trovem avui en el període crític dels treballs de la comissió qu'ens porta a l'aprovació de nostre comés. Vensuts els primers obstacles no devém sentir refredaments. Tarragona ab la seva conducta ha desmentit que aquí no's podia donar ni un pas ni un pés. La comissió ha afrontat tots els perills trovant un poble mes entusiasta qu'ella.

S'extraña de que el Governador hagi concentrat números de la guardia civil y a n'aquestos números contestaré amb números aritmètics.

Detalla la feina feta per la Comissió y diu que hi ha alguna espècie que no's pot desgravar, com es la carn, que afecta a la salut pública y als interessos del Municipi. En concepte de carns se calcula la recaudació en 140.600 pessetes; en contractes documentats 29.200; en contractes en tramitació 16.900; suscripció voluntaria 40.000. Total 226.000; essent el cupo de pessetes 222.000, tenim un remanent de 2.000 pessetes. Però s'ha de tenir en compte que l'Ajuntament tindrà que fer gastos per la vigilància de les carns y també perque no seria just que uns paguessin y altres no, per lo qu'es recomana no decaigal l'entusiasme per la suscripció, doncs ademés dels diners se demana el concurs de totes les voluntats. El que no contribueixi poc o molt serà un traïdor. (Applausos).

Estudia la part legal de l'assumpto y la responsabilitat que pot arribar als re-

gidors. Diu que parlant d'això fa pocs dies ab els de la Comissió de consums els va convencer de que la responsabilitat es irrisoria. Considera perfectament legal el projecte y molt més si resulta certa la notícia rebuda a última hora de que en els presupostos de l'Estat s'autorisa als Ajuntaments de les capitals de província pera que recaudin l'import de consums mitjansant reparto. La comissió no defallirà apesar dels recels y insults dels adversaris del projecte. (Molt bé, molt bé.)

Avui parlém al poble, ab paraules de pau y recomaném reflexió, però si fos burlat el desitj dels veïns ens dirigirem al sentiment, a la dignitat, al instant de conservació y caigui qui caigui! (Ovació).

En Ramón Cavallé

(Es rebut ab grans aplausos). Ciutadans: Al veure aquest hermós espectacle ni ha que creurer ha arribat el dia de regeneració y redressament de Tarragona, de quina ruïna y abatiment es degut a l'aïllament en que uns y altres vivim. No hi ha les relacions continuades pera establir un comú procedir que armonisi els interessos de tots y cada hui de nosaltres y es per això que en l'assumpto de consums se presentaren diferents projectes, ideats pel benefici general, més dintre l'allunyament; però vingué la reunió magna de la Diputació y allí va anomenar-se una ponència, y, naturalment, cada dia ens hem comunicat, hem canviat impressions y ha sortit, per unanimitat, aquest projecte que acaba de presentaros l'amic Lloret. Si la qüestió de consums ens ha unit, donant aquest admirable resultat, ¿que no seria tot lo que afectés a la vida colectiva de Tarragona?

Els consums ha donat lloc a qu'ens comuniquem uns y altres. Mentre uns criticavem, mentre hi havia'l divorci establert han marxat de Tarragona més de deu mil famílies. (Impresió).

De com' acceptarà l'Ajuntament aquest projecte de consums? Jo no tinc de dubtar-ho gens, ho ha de acceptar bé, ho deu haver d'acceptar. Quan aném a desempenyar un càrec popular hem d'arrostrar totes les seves conseqüències. No perque s'ha de processar a hui, ha de refugir-se la responsabilitat, vinguil que vinga o sinó perque s'accepta'l càrec. (Molt bé).

L'Ajuntament adoptarà'l projecte, el tractarà ab carinyo pera perfeccionarlo y ja podém dir que des del primer de Janer se verificarà la recaudació de l'impost de consums baix la base de fora fielatós. (Grans aplausos).

Falta ara'l complement. Hauràn d'organizarse rondes pera evitar el favor, y veillar per l'higiene y salut pública,

afiansant l'ingrés de recaudació de l'espècie carn la qual garantís el cupo.

Una proposició vaig a fer que recullireu aquí, si la trobeu bona: que les classes directores la portin a la pràctica; sinó rebutjeula, y es: que'l entusiasme y patriotisme qu'ha despertat la qüestió de consums, ha de persistir sempre pera resoldre assumptes de molta mes trascendència; y aquesta proposició es que senyaleu dia y hora pera la celebració d'un *aplec* de patriotism, del que'n surti l'aprobació d'un programa de reformes pera nostra ciutat aont hi constés, entre altres millors una xarxa general de cloacas, edificis pera escoles municipals, construcció de plasses, mercats, urbanisació de carrers y passejos, particularment l'urbanisació de la part alta de Tarragona, aont hi ha moltes cases que amenassen ruïna. Ab això guanyaria Tarragona baix dos aspectes: la de que ocupés el lloc que com a capital li correspon, fent que renaxés el moviment mercantil y al enemics compliriem ab un dever sagrat, ineludible, com es l'asegurar la vida, el treball, el pa de cada dia de nostres obrers. (Aprobació).

Els que ens havém preocupat de la situació de Tarragona, veiem no es una població morta, si no que degut al aïllament de que avans vos parla ha vingut a parar en aquesta lamentable situació. No es difícil resoldre el problema. Ja havéu vist que ab la voluntat de tots s'ha resolt el de consums, doncs a fer feina y a treballar per l'engrandiment y pròsperitat de Tarragona. (Ovació).

En Antoni Albafull

(També es saludat ab grans aplausos). Avans de que fugí del meu pensament vull exposar una idea: la manifestació sincera de que la Comissió s'ha inspirat en la neutralitat mes absoluta d'idees políctiques; s'ha presentat ab bandera blanca!

Realment, com vos deia l'amic Cavallé, es hermós l'espectacle d'avui venint a escoltar an els que ens han designat aquest lloc d'honor. Causa satisfacció inmensa veure un poble que s'uneix. L'acte de presencia que haveu donat ens farà arribar al lloc de la victoria.

Hi ha que mirar l'assumpto qu'ens te congregats ab gran sentit pràctic.

Sent rezel peral peregrindre del projecte si acas no hi hagués la necessària constància en el poble.

Existeix una mena d'oposició mansa a la reforma. Tinguis en compte qu'el impost de consums es l'impost que mata mes la vida dels pobles y malgrat això se sosté, perquè es l'impost que'l contribuent paga en céntims, en fraccions de céntim, en milésimes de céntim; es com la picadeta de la sangonera, que absorveix poc a poc, lentament, fins que al cap de l'any ens trovem sense sang: aquest es l'impost de consums. (Aplausos).

Excita ab parrafades que mereixen l'aprovació del públic, a que tothom se subscribeixi. La suma de sacrificis es la que deu salvar a Tarragona. No crec que

tingui contraris el projecte perque es aspiració de tots veurer desapareixer per sempre mes les casilles que s'extenen pels voltants de la ciutat. (Molt bé).

No parlem mes de la legalitat del projecte. Les lleis se donen als pobles per el seu benestar y engrandiment, les lleis son la garantia del contribuent. Tarragona ha dit al Ajuntament: necesites cubrir el cupo de consums als fielatos; aquí tens les 222.000 ptes. que has de recaudar. Aqueixos son els medis legals en forma senzilla exposats. La comissió de consums va acceptar; la comissió era suficient men Tarragonina pera acceptarlo. El carrec de regidor es de representant del poble, sa primera obligació de dret es saber representarlo. (Aprobació)

Pero senyors, sembla estrany que aquest sigui un miting de consums, (rialles) parlar de consums ab la tranquilitat que parlem es admirable, ja que sol succeir que en un mitin de consums, darrera cada paraula hi va una exclamació en cada visca, un mori y moltes vegades s'acaben les paraules pera donar pas al incedi ó al motí (Aplausos).

Recomaná serenitat y reflecció apagant les veus del sentiment, doncs ens hauria sigut mes facil als oradors qu'hem parlant arrancar mes aplaudiments fent frases y gestos de lluita. Pero res d'això convé y parlem al poble ab la sinceritat als llavis, ab honradesa d'intencions y oblidant els agravis rebuts. contestant als insults ab el perdó. (Molt bé).

Lamento qu'el governador hagi concentrat la guardia civil demostrant un desconeixement dels móvils que guia a n'aquesta ponencia.

Es necessari que quan se tracti de qüestions económicas ens unim com ara Si aquesta iniciativa te exit en vindran d'altres y no dubteu que l'apoï prestat per vosaltres avui, se traduirà demà en beneficis pera Tarragona (Grans aplausos).

El Sr. President: Dono gracies per la conducta que ha demostrat el poble y aquests aplausos els trasmitiré al Ajuntament el dia que posi en práctica la recaudació de consums sense fielatos.

Se dona per acabat l'acte.

En mitg d'un gran ordre se desocupa el teatre. Era prop la una.

Un prec del Sr. Nougués

PREGUNTAS Y RUEGOS

El Sr. PRESIDENTE: Tiene la palabra el señor Nougués.

El Sr. NOUGUÉS: He tenido el honor de avisar al Sr. Ministro de Instrucción pública que iba á dirigirle un ruego. Creo que habrá recibido la carta en que así se lo participaba, y en la cual le decía al mismo tiempo que no le anunciaría el objeto sobre que había de versar, porque no necesitaba preparación ninguna y tal vez no tuviera S. S. conocimiento del texto á que voy á referirme.

Ha llegado á mis manos un catecismo, una doctrina cristiana que parece ser que es la que se enseña en las escuelas de la provincia de Santander. Este catecismo, que en honor á su verdadero autor, el padre Gaspar Astete, he de decir que está desfigurado, que no es de este señor. que tiene aditamentos que, seguramente si el padre Gaspar Astete los conociera fuera al primero en censurar, parece que tienen unas ampliaciones del padre Manuel Lasalata, de la Compañía de Jesús. Entiendo que este catecismo contiene doctrinas verdaderamente subversivas y que algunas de ellas incluso caen dentro de la legislación penal. Seguramente, con estas doctrinas podran llevarse, y se llevarán desde luego, á los niños á quie-

nes se infunden enseñanzas de esta índole á incurrir en la Comision de verdaderos delitos. Yo voy a permitirme de una manera muy somera dar lectura de algunas notas que este catecismo contiene. Alármense los liberales, porque principalmente van contra ellos.

Dice así este catecismo: ¿Quien mas peca contra el primer mandamiento?— El que se burla de la religión y el que á sabiendas profesa los errores de la civilización moderna ó liberalismo... (Sigue la lectura.)

(No dice en qué Gaceta se ha publicado esta Real orden), llamando á sus partidarios imitadores de Lucifer... (Sigue la lectura.)

Esto, en rigor no digo que sea un delito; me atrevo á asegurar que no lo es; pero desde luego me parece bien que en una Nación que se precisa de liberal, que está atenta á todos los progresos modernos, que no tiene inconveniente aceptar la soberanía nacional, en las escuelas públicas y privadas sirva de texto un catecismo que habla en estos términos de cosas que nada tiene que ver con la doctrina cristiana.

Pero hay algo más grave que es lo que decia antes que se relacionaba con el Código penal. A'armense el Sr. Rodriguez San Pedro y los señores ricos de la mayoría; yo tengo que alarmarme porque, desgraciadamente, soy pobre. Dice así: «¿Qué pecado será quitar 6, 10 ó 20 reales? Venial sí la persona es rica y mortal si es pobre.» (Risas) De suerte que, échese á temblar el Sr. Rodriguez San Pedro, el dia que los católicos que lean este catecismo se enteren que robar á S. S. no es mas que pecado venial. (Risas.)

Yo que ante todo y sobre todo quiero ser liberal, que lo soy, no sé cuál es la misión de S. S. una vez enterado, como se ha enterado, de que la lectura de este catecismo, que pongo á su disposición es perniciosa, es perturbadora para conciencias, sobre todo de niños que empiezan á educarse, que es cuando realmente necesitan fundarse en los principios sanos, no en diferenciación de ricos ó pobres para autorizar el robo, que es lo que este catecismo hace; no sé, repito, que misión es la de S. S., si dentro de las leyes S. S. puede hacer algo; pero tengo la seguridad de que puede hacerlo, y espero la respuesta de S. S. para saber si está dispuesto á hacer que no continúe esta perniciosa enseñanza en la provincia de Santander (El Sr. Garcia Lomas pide la palabra) y en otras, porque la mala semilla está en todas partes.

El S. Ministro de INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES (Rodríguez San Pedro): Pido la palabra.
El Sr. VICEPRESIDENTE (Aparicio): La tiene S. S.

El Sr. Ministro de INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES (Rodríguez San Pedro): Ya el señor Nougués indicó que había tenido la bondad de avisarme su deseo de dirigirme un ruego ó una pregunta, pero sin creer S. S. necesario enterarme de la materia sobre qué iba á versar el ruego ó pregunta, porque suponía que, en todo caso, yo estaría suficientemente preparado para contestarle; lo cual quiere decir que S. S. mismo reconocía que en la existencia de ese catecismo y en que él sirva de texto en una ó otras escuelas, no puede haber nada de mí directa intervención en el sentido de definir como nocivas ó no nocivas, contrarias ó no á las leyes, las doctrinas que puedan encerrarse dentro de ese catecismo; que no creía, por lo tanto, que yo pudiera entrar siquiera en el fondo de la cuestión, sino que había de limitarme necesariamente, como S. S. me ha invitado á hacerlo, al ejercicio de mis facultades en lo que en esa materia, como en los

demás libros que puedan enseñarse en las escuelas, me corresponda.

Yo debo decir sencillamente á S. S. que como no ha expresado si ese catecismo sirve de texto en las escuelas públicas ó en las privadas, mis facultades varian según una ó otra cosa sucede, pero en todo caso respecto de las públicas, evidentemente tengo yo mayores atribuciones que respecto de la enseñanza privada. En ambas, sin embargo, tengo la facultad de inspección, y esa inspección se ejercitará en toda su energía para saber lo que pasa en las escuelas públicas, si en ellas hay ese ó otro libro que merezca algún examen que, naturalmente, no habré de hacer yo, sino que habrá de hacerlo aquella Corporación que está instituida precisamente para eso, para que no dependa del capricho ó de la inteligencia de un Ministro la determinación de aquello que sea útil ó no para la enseñanza en las escuelas.

Si, pues, eso se enseña en las escuelas públicas, yo puedo corregirlo y haré que la inspección se ejercite y que sobre ello recaigan aquellas determinaciones que deban recaer, y si es en la enseñanza privada, también tengo la facultad de inspección y también se ejecutará, pero esa inspección, como sabe S. S., cuando se trata de la enseñanza privada, que es una expresión de la libertad de enseñanza, se limita á las cuestiones de higiene a las condiciones generales amplias en que debe toda escuela desenvolverse para no perjudicar á la salud, á la asistencia de los niños, aquello que es la obligación estrecha y exclusiva de los mismos alumnos.

Pero hay una parte por la cual se puede faltar á las leyes, y S. S. asegura que dentro de ese texto que ha leido hay infracciones que caen dentro del Código penal; pues yo cuidaré de que se averigüen los hechos, y si, en efecto, si en cualquier parte de ese texto se falta á las leyes, llamaré sobre ello la atención de las autoridades competentes para que resuelvan lo que corresponda.

El Sr. NOUGUÉS: Pido la palabra.

El Sr. VICEPRESIDENTE (Aparicio): La tiene S. S.

El Sr. NOUGUÉS: Antes de que use de la palabra el Sr. Garcia Lomas, que seguramente lo hará bajo otro aspecto de la cuestión, he de empezar por dar las gracias al Sr. Ministro de Instrucción pública, señalando algunos hechos que podrán decidir á S. S. á tomar inmediatamente energicas determinaciones.

Creo que este catecismo se enseña en algunas escuelas públicas y en todas las privadas llamadas católicas. Ya vió S. S. la diferencia que hice entre sus atribuciones, sean unas ó otras escuelas, pero me parece recordar que en una interlocución, luminescente como suya, que hubo de expliáuarse desde estos bancos el actual subsecretario de Instrucción pública, mi querido amigo el Sr. Silió, respecto á enseñanza, cuando gobernaba el partido liberal, leyó citas de textos que servían de base á la enseñanza en las que llamamos escuelas libres y mas bien eran escuelas laicas, y por creer que aquello atentaba, no á las leyes fundamentales del Estado, sino á la conciencia católica de los ciudadanos, hubo de obtener declaraciones del Gobierno en sentido favorable á peticiones, hábil; pero atrevidamente, expuestas por el Sr. Silió.

Yo, que cuando se trata de creencias, sean de quien fueren, no pido nunca absolutamente ninguna ley, de excepción, porque creo que la idea en si es libre, cuando se incurra en las sanciones del Código penal—y no me negará S. S. habilísimo abogado, uno de los más distinguidos de nuestro Colegio de Madrid, que en este caso se incurre en un delito

que, de momento, no me atrevo á definir pero que definiría seguramente—cuando se trata de la diferenciación entre el robo á la persona rica ó pobre, y se llega á autorizar el robo á la persona rica, ya que dice que solo es un pecado venial. (El Sr. Feliu: De perro chico.) Pecado de perro chico, señor Ministro; ya lo ve S. S., según el Sr. Feliu. (El Sr. Diaz Aguado: Pido la palabra.—Rumores.)

De suerte que esto es grave. (El señor Diaz Aguado: La doctrina que ha sostenido el Sr. Ministro es peor que la del Sr. Nougués.—Rumores.—El Sr. Presidente agita la campanilla.) Ya ve S. S. cómo hay gente peor que yo. (Risas).—El señor Diaz Aguado: El Ministro no es quién para juzgar de la moralidad de una obra aprobada por la Iglesia católica.)

El Sr. VICEPRESIDENTE (Aparicio): Orden, señor Diaz Aguado! Luego hablará S. S.

El Sr. NOUGUÉS: Tengo la seguridad de que S. S. no dudará de mis palabras, menos cuando son leídas, y no hay por tanto, ni el ímpetu de la improvisación, ni el error á que se está expuesto al hablar de memoria. Lo he leído y vuelvo á repetirlo:

«¿Qué pecado será quitar 6, 10 ó 20 reales? Venial, si la persona es rica, y mortal si es pobre.»

Lo dice en estas mismas palabras, y yo, en este caso concreto, leyendo estas palabras, me atrevo á preguntar al letrado Sr. Rodriguez San Pedro ¿no cree S. S. que esto, sino reviste los caracteres de una penitencia clara, se reza con el Código penal. tiene algo que de manera directa, un abogado, por poco experto que sea, encontraria motivo de calificación de delito?

Pues á este hecho concreto me refiero, y por eso he pedido que se castigue, y S. S. con la benevolencia con que acostumbra hacerlo en aquello que no cuesta dinero á su Ministerio (Risas), me ha contestado que estaba completamente conforme con mi doctrina. Nada más,

El Sr. MINISTRO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES (Rodríguez San Pedro): Pido la palabra.

El Sr. VICEPRESIDENTE (Aparicio): La tiene S. S.

El Sr. Ministro de INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES (Rodríguez San Pedro): Yo creo que todo cuanto dice el Sr. Nougués no es siquiera réplica á lo que he manifestado, puesto que S. S. me ha llamado la atención sobre algo que significa, en su sentir, transgresión de las leyes, y yo le he indicado que examinaría el caso, y si fuese esto en una escuela pública, siendo notorio que respecto de ella tiene el Ministro más atribuciones que respecto de una escuela privada, yo llamaría la atención de los inspectores encargados de velar porque en las escuelas públicas se siga aquel régimen que se debe seguir, sin prejuzgar nada respecto á si eso constituye un abuso ó no, porque no soy yo quien debe, hoy por hoy resolverlo; yo llamaba la atención, si había motivo para ello, de aquellas Corporaciones, de aquellos Institutos, de aquellas personas que están llamadas por las leyes á hacer estas definiciones. Y en cuanto á las escuelas privadas, yo he consignado un solo principio, que en algún lado de la Cámara parece que se estima de tal modo perjudicial, que son peores mis doctrinas aún que las que pueda sentar el Sr. Nougués, á saber: que en las escuelas privadas no se puede faltar á las leyes, y que cualquier delito que se cometa en una escuela privada, como en cualquier otra parte, tendrá que ser sometido á los Tribunales, sin que juzgase de si existe ó no delito en los hechos á que se refiere el Sr. Nougués, porque no

soy el que los define; para eso están los Tribunales.

Yo siento como principio que no se puele cometer delito en ninguna parte ni con o sin órden de la enseñanza pública, ni con ocasión de la enseñanza privada.

Podrá suceder que esta doctrina sea perniciosa; pero me parece que está ajustada á las leyes y á las necesidades de toda sociedad medianamente organizada.

El Sr. NOUGUES: Está muy bien.

La veu den Pi

Avui serà donat al públic el volum de articles den Pi y Margall que ha editat la Secció d'Estudis y Propaganda del C. N. R. De les pàgines del llibre, la veu del Mestre plena d'ensenyances, sorgirà. La seva paraula a través dels anys, ens arribarà fresca y sonora. Es aquesta una hora oportuna per aprofitar la llevar d'idees que'n Pi sembrá pròdigament.

El resultat de la suscripció oberta per la Secció d'Estudis y Propaganda ha estat brillantíssim, superant de molt, però de molt, a les esperances dels iniciadors. En efecte: quan la Junta de la Secció acordà obrir la suscripció esmentada, se va fer el presupost ab la base de recaudar 500 pessetes. Y la suma total ha passat de 3.500.

L'edició s'ha retrassat, primer per una lleugera malaltia de l'eximi prologuista, en Gabriel Alomá. Després, per altres motius, que son totjust motius de satisfacció. Els 100 articles y les 300 planes del principi, s'han convertit en 187 articles y 470 planes. Ademés, a fi del mes passat hi havia preparat el paper per a l'impressió de 2.000 exemplars, y posteriorment s'ha hagut d'aumentar fins a 6.000 exemplars la tirada.

Catalunya ha honrat dignament al seu gran fill. Y l'ha honrat donant permanència a les seves paraules, que ja estaven mitj perdudes y oblidades entre els fulls de la col·lecció d'un periòdic.

La Secció d'Estudis y Propaganda del C. N. R. és mereixedora d'una calorosa felicitació per l'èxit extraordinari de la seva primera iniciativa.

Edicto

D. José Malendras Solé, presidente de la Junta municipal del Censo electoral de la ciudad de Tarragona.

Hago saber: Que la Junta que presido, en su última sesión, acordó que las elecciones que se verifiquen durante el año próximo tengan lugar en los locales siguientes:

Distrito 1.º—Sección 1.ª calle de Caballeros. 2. 1.º (Escuela pública).—Sección 2.ª Edificio del Pallol.

Distrito 2.º—Sección 1.ª Calle de la Desral, 11, (Escuela pública).—2.ª Antiguas Casas Consistoriales.

Distrito 3.º—Sección única. Edificio del Matadero (despacho del administrador).

Distrito 4.—Sección 1.ª Instituto provincial—Sección 2.ª Agosto, 22, (Escuela pública).—Sec. 3.ª Escuela de capuchinos.

Distrito 5.º—Sección 1.ª Consejo de Agricultura.—Sección 2.ª Oficinas de Obras públicas,

Distrito 6.º—Sección 1.ª Escuelas de niñas (Serrallo)—Sección 2.ª Jaime I, número 65.—Sección 3.ª Casa de Beneficencia.

Lo que en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 22 de la Ley electoral y de la Real orden circular del Ministerio de la Gobernación de fecha 30 de Noviembre último, se hace público por

medio del presente, que firmo en Tarragona a quince de Diciembre de mil novecientos ocho —José Malendras,

Plecs y esquinsades

Como cambian los tiempos!...

Ab motiu de la moixiganga qu'els elements *soi-disants* republicans radicals celebraren el dilluns en la Fraternitat, pera celebrar el triomf apparent den Moret, Lerroux y C. a Barcelona, se donà un cas tant xocant qu'el volém relatar ab quatre paraules.

Saben en Nituz? Prou se'n recordaran, al refresharoshi la memoria. Es aquell mateix qu'el dia de la proclamació dels tres diputats solidaris per aquesta circumscripció, en plena Rambla no va voler aplaudir «La Marsellesa»... per què? Perque era aquella la Marsellesa... solidaria. (!)

Doncs el dilluns, en la moixiganga que déiem, el propi Nituz, tot entusiasmado, picant ab un bastó sobre les taules de fer el burro—(en aquell moment s'hi feia el ruc)—pera moure mes fressa, y esgar-gamellantse ab crits encomiástics a Lerroux y a Moret y a *los caenos*, aplaudi després ab totes les seves forces les estrofes valentes de «La Marsellesa»...

Era aquella la Marsellesa antisolidaria? Vaginhot a saber. Sols els diré que la mateixa banda de música va tocar l'una y l'altra. La solució ens la pot donar el propi Nituz, que quan era federal estava molt aficionat... a solucionar tota classe de problemes.

El miting de consums va resultar un fracàs...

Què... No se'n volen convencer? Això rai. Agafin l'orgue del *todo por y para Tarragona* del dimarts y per la seva de-tallada ressenya seu podrán convencer.

Y després s'enfada si li diem el diari de la *barra y del barrot*!

Al capdevall ha succeït lo qu'ens presumien. Mariano de Cávía y *Diario del Comercio* s'han fet companys.

Conseqüencies de la desgravació dels vins.

Si el Sarut visqué, ¡quin terceto!

* * *
Pobre *Diario del Comercio*! A falta d'altre *elixir*, s'ha begut l'enteniment y per tot arreu *beu* fantasma, capellans, jesuïtes, separatistes, reaccionaris, inglesos y fins *beu* carlistes... *¡Al carrer de Méndez-Núñez!!!*

Es el colmo del *beurer*.

* * *
Lo que no hi ha per ont agafarlo, de llàstima qu'inspira, es quan li dona l'atac del deliri. Es esgarriofós: ¡Nougués!, ¡Mayner!, ¡El pacto de Cambrils!, ¡Tamarit!, ¡Liberales a defendere!, ¡Forasteros de fuera!, ¡Gastos de representación!, ¡Montpellier, Sevilla, Guadalquivir!, ¡La jaca torda!... Est terrible xiquets, quan les enfilà per aquí. Sort que sempre hi ha alguna persona caritativa que al veurel en tan lamentable estat li fa olorar una ampolla d'amoniàc fins a posarlo ben seré.

* * *
Devegades, per això'l *Comercio*, tot desvariajan n'endevina alguna. Aqueix altre dia tractà, nada menos, de ruc al Sr. García Alix, governador civil de Tarragona, però desseguida va entrar al *delirium tremens*, la seva mania persecutoria: ¡Solidaritat! ¡Els sigróns, mitja tersa de carn, el barrot! y altra vegada la persona caritativa ab l'ampolla d'amoniàc. ¡Podria ser que no! Però ens temém que *Diario de Comercio*, haurà de refugiarse a una casa de Salut.

Nosaltres ja pregarém per la seva ànima.

Fou objecte de molts comentaris y fortes censures, el lletero *iluminat* que va aparèixer el dilluns y dijous a la nit a n'els baixos d'una casa de la Rambla y en quina inscripció s'hi llegia: ¡Vivan las cañas!

El diari del *barrot*, com es de suposar, està mes content que un gos ab un os per haver triomfat a Barcelona la candidatura antisolidaria.

El diari esmentat, que dedica tots els números del dijous sant a la tradició católica, canta l'*excelsior* an en Lerroux, preconisador, com a *bon* republicà, de la persecució de totes les religions hagudes y per haver, pera deixar així ben establecta la llibertat de pensament y de conciencia.

Lliguemne, llegidors amics, aquestes dos moscas por el rabi.

* * *
«Si el *Diario del Comercio* no existís, seria precis inventarlo.»

Per què? Ben senzilla es la resposta. En qué distraurien als seus rats d'oci els tarragonins... que'l llegeixen?

Nosaltres, que no'l tenim, però que'l legim sovintet, ens hi fém un panxó de riure cada vegada que's nostres ulls pecadors han d'anar a raure al diari del *barrot*. Y lo que'n passa a nosaltres, passa als demés.

Durant tota aquesta setmana que no fa mes que celebrar ab gran goix el triomf dels anticatalans. Si no fos per que ya conocemos á D. Juan, fins creuriem que desde'l diumenge que té per ilustre jefe al preconisador del *todo por y para mi bolsillo* don Alexandre Lerroux.

* * *
Diu també que's solidaris ens acontentem d'haver perduta Barcelona, perquè'l diumenge avans varen triomfar els dos senadors solidaris.

Y nosaltres que ns creíem qu'eren ells que s'aconsolaven de que don Juan no s'assentés en l'Alta Cambra perque no va voler, puig si hagués anat en candidatura, hauria sortit, vaia si hauria sortit... derrotat. Pró va vèure'l mar alborotat y... *á casita que llueve*.

Y això que ¡també ns creíem—oh incrèduls de nosaltres!—que eren ells els que s'acontentaven de que don Juan no ocupés un escó en la Cambra popular, perque en eleccions passades fins posaren cartell y tot ab caràcters ben grosos marcant el nombre de vots *cangelleristes* de Tarragona, y al fer el recompte definitiu va resultar que's elegits li passaven d'un nombre considerable de vots an el doble ex Sr. Cañellas!

Vaia, vaia! Vés quines coses pensavem tot llegint el mes tranquil dels periódics tarragonins!

Todo, todo por y para... l'escudella, dic Tarragona.

En Marián de Cávía pel seu fil especial, ha rebut dos telegrames de l'altre mon, un den Prim y un altre den Pi y Margall, aprobat el resultat de les eleccions del diumenge.

Per lo que respecta al del Mesire, se véu que'n Cávía, al *copiarlo*, devia *bèure*... tota una munió de papus amenassadors, y, esporuguit, tot distret, va agafar la ploma ab els peus y zis-zás, ja es-tà. El *copià* precisament a l'inrevés.

«Si lo está ó no lo está?...»

Solts y noves

No ho volém creure.

Se'n ha dit qu'en Joaquim Rosillo, conegut per tot Tarragona per *No quiero barras*, ha negat la veracitat del solt que publicavem en nostre nombre darrer, en lo referent a lo de la cinta de les curses de bicicletes de la Plaça de Toros.

Nosaltres publicarem el solt tal com ens el va entregar un amic nostre, però com trovarem molt encertat tot lo que en ell se deia den Rosillo, ens el ferem nostre. De modo que l'interessat ja sab que darrera d'aquell—com de tots els escrits anònims que veuen la llum en *LA SENYERA*—hi ha els nostres redactors que a tota hora estan disposats a sostindre lo que en lletres de motxo diem.

Alvar Nougués Subirà

Ens ha sorprès dolorosament la mort d'aquest jove amic nostre, germà del Diputat federal per aquesta Circunscripció y estimat Director nostre, En Julià.

Per entusiasta vocació havia seguit el jove Alvar la carrera de marino y trovantse a Mexic una dolorosa y ràpida malaltia l'ha baixat al sepulcre.

Tenia un cor nobilitissim, y, encara que no s'havia distingit en les lluites polítiques, va figurar durant el temps que va viure a Tarragona, en el cens del nostre partit.

Rebi sa desconsolada família, y en particular sa venerable mare y son germà Julià, el nostre mes expressiu sentiment de condol, per perduda tan irreparable.

Pera'l proxim divendres, diada de Nadal, s'anuncia en el Centre Federal un extraordinari ball d'orquestra.

Sabém que en l'esmentat Centre, el dia primer d'any nou s'hi celebrarà també un ball extraordinari, que serà amenositat per l'acreditada banda «Antigua parella» de Valls.

Organisat per la «A Foment de la Sardana de l'Atenéu de Tarragona», el dia de Nadal en el Passeig de Pi y Margall, la «Cobia Tarragonina» ecxecutarà una triada audició de sardanes, a les dotze del migdia.

Per haverlo publicat ja tots els periódics locals, deixém de publicar el remítit den Joan Palà, sobre l'assumpto de consums.

Nosaltres que sabém qu'el senyor Palà no tenia necessitat de sincerar-se perquè coneixém el seu bon zel en favor dels assumptes de la localitat, creíem que'l Sr. Palà no ho pendrà malament y acceptarà aquest petit solt com a disculpa nostra.

Aquesta setmana morí el conegut escultor En Francesc Casanovas, germà del nostre bon amic l'acreditat comerciant En Domingo Casanovas.

També morí la senyora mare del venedor de periódics En Josep Aymat.

A les respectives famílies desconsolades, y en particular als apreciables amics Casanovas y Aymat els enviém l'expressió del nostre pésam.

Davant una nombrosa concorrença van posar-se en escena'l diumenge darrer en el Centre Federal, el drama en un acte «L'idiota del gorg negre» y la pessa «El senyor del cabàs», rebent tots quants van prendre part en les representacions un bon espatec d'aplaudiments.

Aquesta nit se representarán l'hermós quadro dramàtic «Catalunya» y l'aplaudida comèdia «Els neulers», finalisant la vetllada ab un ball de reunió.

GRAN HOTEL CONTINENTAL

— DE —

Martí y Redón

APODACA 30.— ELEFONO, 5.—TARRAGONA

Establiment de primer ordre completament nou y construit exprofés pera hotel. Situació nmellorable aprop de l'estació y del port. Habitacions estucades. Magnificues terrasses ab vistes al mar y al camp. Llum elèctrica. Quarto de bany y ducha. Quarto fose per fotògrafs. Salons de lectura y pera visites. Autogarage. Weversclossets. Café restaurant.

Higiene y confort modern. Servei de gran luxo pera banquets.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA SOCIEDAT EN COMANDITA
SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Agüiles, Almeria, Málaga, Cádis, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Riveadeu, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastià, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en els ports de Valençia, Alacant, Málaga, Cádis, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbau.

S'admet càrrega y passatgers a preus redunts. Sortirà d'aquest port el pròxim dijous el magnific vapor espanyol

Cabo Palos

de 2.500 tonelades, capitá En F. Goceascochea. Admetent càrrega y passatgers pera'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES.

PALLEJÁ-FOTÓGRAF

UNIÓN, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construit exprofés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etz. y tota mena de treballs pels procediments moderns perfeccionats.

GRAN FÁBRICA DE CALSÁT

PERA PÀRVULS

— DE —

CAVALLÉ Y MARQUÉS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94

TARRAGONA

CARNICERÍA

※ DE ※

1000P 1000

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisións.

Cos del Bou, nombre 18
Tarragona

FÁBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n'saben construir.

Costa molt colocar un braguer, pero més encare saberlo construir, puig avans de colocarlo es indispensable saberlo construir perque sense la ciència y practica de construcció mal se pot adquirir la de collocació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que, desconeixent per complet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

El BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes práctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existéncies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies con gènites o de l' infància y tot lo que's refereix a Cirugia y Ortopedia.

CASA MONTSERRAT, UNIÓ, 34.—TARRAGONA

CLINICA Y CONSULTORI

pera las enfermetats de la dona

Vies urinaries, Cirujía operatoria, parts electroteràpia y análisis micro-químic d'orina y productes patològics

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADÁ

Ex-intern de l'Hospital de Santa Creu, ex-ajudant de la Polyclínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta

De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera 'ls pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissabtes de 12 y mitja a 1 y mitja.

RAMBLA CASTELAR, 31, PRINCIPAL

BODEGA VINÍCOLA

DE
DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, Priorat, País y generosos a preus mòdics.

Únic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s'expediran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon nom. 67

3, S. Agustí, 3.—Tarragona